

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Voeding en Diëtetiek van De Haagse Hogeschool

	Gegevens
datum	16 mei 2012
onderwerp	Naam instelling : De Haagse Hogeschool
Besluit	Naam opleiding : hbo-bachelor Voeding en Diëtetiek (240 ECTS)
accreditatie hbo-bachelor	Datum aanvraag : 7 november 2011
Voeding en Diëtetiek van	Variant opleiding : voltijd
De Haagse Hogeschool	Locatie opleiding : Den Haag
(#5526)	Datum goedkeuren panel : 21 april 2011
uw kenmerk	Datum locatiebezoeken : 6 en 7 juni 2011
BB 11-1110/EV/MR	Datum visitatierapport : 1 oktober 2011
ons kenmerk	Beoordelingskader
NVAO/20121606/AH	Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).
bijlagen	
3	

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen panel.

1. Beoogde eindkwalificaties

De opleiding heeft op basis van het landelijke competentieprofiel en de Europese standaard, een eigen opleidingsprofiel geformuleerd. Hierin krijgen alle zes beroepsrollen uit het landelijke competentieprofiel gelijkwaardig aandacht. Het panel heeft dit opleidingsprofiel bestudeerd en is van mening dat de beoogde eindkwalificaties op hbo-niveau zijn. Het panel is van mening dat in de profilering van de opleiding meer aandacht besteed zou kunnen aan preventie en public health, en de contacten met het werkveld geïntensiveerd kunnen worden, met name via de beroepenveldcommissie. Desalniettemin heeft de opleiding volgens het panel zinvolle eindkwalificaties vastgesteld. De internationale oriëntatie en de contacten met het werkveld voldoen.

2. Programma

Het programma heeft aantoonbare verbanden met actuele ontwikkelingen in het beroepenveld en het vakgebied. De studenten werken vanaf het begin van hun opleiding

Pagina 2 van 8 aan beroepsproducten ontleend aan het werkveld. In deze beroepsproducten komen de diverse beroepsrollen aan de orde, in verschillende context en setting. Het panel is van mening dat de keuze voor het werken met de beroepsproducten een goede is, doordat de studenten op deze wijze de vaardigheden leren die ze later in de beroepspraktijk nodig hebben. Het panel heeft de competentieopbouw en de Body of Knowledge bestudeerd en is van mening dat op basis hiervan studenten worden opgeleid tot diëtist met goede kennis op hbo-niveau. De gebruikte literatuur is van voldoende niveau en bevat ook Engelstalige titels. In het tweede deel van de studie krijgen de studenten voldoende mogelijkheid om kennis op te doen in het werkveld in de vorm van stages en het afstudeerproject. Het panel is van mening dat het zinvol zou zijn al eerder in de opleiding te beginnen met oriënterende stages. Binnen de Academie voor Gezondheid, waartoe de opleiding behoort, is het doen van onderzoek al vele jaren onderdeel van het curriculum. Studenten worden ingezet bij onderzoeksopdrachten van het lectoraat Leefstijlverandering bij Jongeren, waarbij ook een aantal docenten betrokken is. Sinds studiejaar 2009 – 2010 is een academiebreed programma onderzoek gestart om de onderzoekscomponent in de curricula te verstevigen. Het panel is van mening dat de opleiding hiermee een goede stap heeft gezet.

De nagestreefde competenties zijn uitgewerkt in leerdoelen en verbonden aan beroepsproducten, waarvan er twee per blok centraal staan. De leerdoelen kennen een toenemend beheersingsniveau. Enerzijds concludeert het panel dat de opbouw van het programma de studenten de mogelijkheid biedt alle competenties op bachelorniveau te ontwikkelen. Anderzijds concludeert het dat de aansluiting tussen het programma en het eigen opleidingsprofiel een punt van aandacht is. Het is van mening dat de opleiding een keuze zou moeten maken tussen daadwerkelijk zo breed opgeleiden als in het opleidingsprofiel staat, of het ontwikkelen van een aantal wat beperktere afstudeerprofielen. Internationalisering lijkt geen speerpunt van de opleiding, de opleiding doet echter voldoende om de studenten die dat willen, internationale ervaring op te laten doen, bijvoorbeeld door internationale stages en een internationaal Engelstalig blok. Hoewel de opleiding aandacht besteedt aan de multiculturele aspecten van voedingsproblematiek, is het panel van mening dat deze component in het programma zou kunnen worden versterkt.

Het curriculum is vormgegeven op basis van het leerlijnenmodel van De Bie, met bijbehorende werkvormen.

Het panel is van mening dat het programma aansluit bij de kwalificaties van de instromende studenten. De opleiding en de studenten zijn zich bewust van de struikelvakken binnen de opleiding. De studenten worden zich door de diagnostische toetsen bewust van hun zwaktes en de opleiding geeft de studenten de mogelijkheid om hieraan te werken.

Het panel is van mening dat de opleiding studeerbaar is. Studenten krijgen een extra herkansing om het bindend studieadvies van 50 ECTS in de propedeuse te halen. Dit heeft geresulteerd in een verhoging van het rendement met 10%. Het panel is van mening dat het aantal contacturen en de studielast (27,5) aan de lage kant is. De opleiding verhoogde met ingang van 2010-2011 het aantal contacturen in de propedeuse naar bijna 15 per week, wat het panel een goede stap vindt. Hierdoor zal ook de studielast stijgen. Volgens het panel zou deze nog verder verhoogd kunnen worden door de studenten onder meer uit te dagen meer tijd aan projecten en zelfstudie te besteden.

De opleiding heeft een omvang van 240 ECTS.

Het panel is van mening dat de opleiding een goed personeelsbeleid hanteert. De opleiding zorgt er door het aannamebeleid voor dat kennis op het gebied van alle beroepsrollen vertegenwoordigd is. De opleiding waakt over de deskundigheidsbevordering van de docenten. De docenten krijgen ruim de gelegenheid om deel te nemen aan individuele en collectieve scholing. Ook krijgen docenten de gelegenheid om een masteropleiding te volgen.

In 2007 is het docententeam sterk gegroeid met jonge docenten. Onder meer daardoor hebben veel docenten redelijk recente ervaring in werkveld. Het panel is van mening dat de kennis van het personeel een goede afspiegeling is van de verschillende opleidingsspecifieke beroepsrollen. Van de huidige docenten heeft 78% een opleiding op masterniveau, waarvan 1 gepromoveerd; 7 van de 43 medewerkers volgen momenteel een masteropleiding. Alle docenten die nog geen didactische bevoegdheid bezitten gaan zich daar komend studiejaar op toeleggen. De betrokkenheid van een aantal docenten bij onderzoek via kenniskringen van de lectoraten waardeert het panel als positief.

De docent-studentratio is 1:27. Het panel concludeert dat de opleiding voldoende personeel inzet om het onderwijs te verzorgen.

4. Voorzieningen

Het panel is van mening dat de voorzieningen ruim voldoen aan de eisen. De opleidings-specifieke faciliteiten voldoen ruim aan de eisen. Wel zag het panel graag meer praktijklokalen voor de simulatie van de klinische situatie.

Het panel is tevens van mening dat de opleiding voldoende aandacht besteedt aan de studiebegeleiding en aan de informatievoorziening. Over het algemeen zijn de studenten tevreden over de voorzieningen en de studiebegeleiding. De informatie over de lesroosters zou kunnen worden verbeterd.

5. Kwaliteitszorg

Het panel is van mening dat de opleiding voldoende oog heeft voor de kwaliteitszorg en een cyclus opgezet heeft waarmee de opleiding in al zijn facetten op regelmatige basis geëvalueerd wordt. De opleiding heeft voldoende aantoonbaar gemaakt dat uitkomsten van evaluaties leiden tot verbeteringen binnen de opleiding. De verschillende stakeholders worden bij de kwaliteitscyclus van de opleiding betrokken. Het panel is van mening dat de opleiding nog beter gebruik zou kunnen maken van de input van de studenten, de opleidingscommissie en de beroepenveldcommissie.

6. Toetsing

Het panel is van mening dat de opleiding door het werk van de toetscommissie goed zicht heeft op het niveau van de toetsen en de betrouwbaarheid daarvan. Het panel is van mening dat de opleiding goed borgt dat de toetsen valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk zijn. De toetsen die het panel gezien heeft, voldeden aan deze eisen. Het panel is van mening dat de 15 scripties die het bestudeerd heeft van voldoende niveau zijn, over het algemeen een goede structuur hebben, duidelijk zijn vormgegeven en dat er zinvol gebruik gemaakt is van (onder meer Engelstalige) literatuur. Eerste effecten van de nieuwe onderzoekslijn in het programma zijn in de afstudeerwerken zichtbaar. Het panel heeft er vertrouwen in dat die het niveau van afstudeerwerkstukken in de toekomst nog meer ten goede zal doen komen. Het was voor het panel niet altijd duidelijk welke weging aan de eindbeoordeling van de scripties ten grondslag ligt. Volgens het panel zou dit nog beter

Pagina 4 van 8 ondervangen kunnen worden door een verdere specificering van het beoordelingsformulier, waardoor de weging van de verschillende onderdelen duidelijker zou worden.

Algemene conclusie:

Het panel is van mening dat de opleiding op alle standaarden tenminste voldoende is en op sommige onderwerpen hier bovengaan steekt.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van De Haagse Hogeschool te Den Haag in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 24 april 2012 naar voren te brengen. Per e-mail van 15 mei 2012, heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen in bijlage 2.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Voeding en Diëtetiek (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Den Haag) van De Haagse Hogeschool te Den Haag. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2013 en is van kracht tot en met 31 december 2018.

Den Haag, 16 mei 2012

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

R.P. Zevenbergen
bestuurder

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaarden	Beoordeling door het panel <i>voltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	G
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	V
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	G
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	G
	6. Het programma is studeerbaar.	V
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	V
3. Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.	G
	9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.	G
	10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.	V
4. Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	V
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	V
5. Kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	V
	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	V
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	V
6. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Docent-student ratio	1:27
Kwalificatie docenten	3% PhD 76% wo-ma -% wo-ba 8% hbo- ma 13% hbo-ba -% lager dan hbo-ba
Studielast	27,6 uur per week
Contacturen	1 ^e jaar: 14,3; 2 ^e jaar: 11; 3 ^e jaar: 8,5; 4 ^e jaar: 1,5

Rendement en uitval

Rendement propedeuse (%)									
Cohort	2006		2007		2008		2009		2010
	na 1 jr	na 2 jr	na 1 jr	na 2jr	na 1 jr	na 2jr	na 1 jr	na 2 jr	
Totaal	32,2%	68%	29,5%	60%	31,2%	60%	43%		

Tabel 2: Propedeuserendement VD
bron: voltijd Business Object rapport 051/compact teamleider, peildatum 01-10-2010

Rendement Post-P in jaren: Hoofdphase rendement

Cohort	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Afst 4 jr	50%	80%	67%	58%	51%	70%	59%
Afst 5 jr	66%	91%	82%	77%	72%	85%	62%
Afst 6 jr	82%		88%	82%	82%	86%	
Afst 7 jr				85%	83%		
Afst 8 jr	87%						
Afst 9 jr	89%						
Apt*	[89.5 - 89.5] %	[91.4 - 91.4] %	[87.7 - 89.5] %	[85.5 - 88.7] %	[82.9 - 90.2] %	[86.1 - 92.6] %	[61.81 - 88.2] %

* Apt geeft het minimaal en maximaal haalbare postpropedeutisch rendement, gebaseerd op afstuderen en uitval.
Tabel 6: post-P rendement VD / bron: Business Objects rapport 051, peildatum 11 januari 2011

Uitval per cohort

Cohort	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
uitval										
Uitv. 1 jr	37%	27%	24%	30%	27%	29%	36%	39%	34%	12%
Uitv. 2 jr	44%	35%	30%	36%	34%	39%	41%	42%		
Uitv. 3 jr	46%	36%	32%	37%	35%	41%				
Uitv. 4 jr		37%	34%		36%					
Uitv. 5 jr.					37%					
Uitv. 6 jr.				38%						
Uitval Totaal in %	45.8 %	37.3 %	34.4 %	37.7 %	36.7 %	40.8 %	41.0 %	42.2 %	33.8 %	12.3 %

Tabel 7: aantal jaren uitval / bron: Business Objects rapport 051, peildatum 11 januari 2011

Pagina 8 van 8 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- Voorzitter: drs. R.B. van den Herberg, partner en senior adviseur van Hobéon, Den Haag;
- Lid: dr. J.A. Iestra, universitair docent, onderwijsontwikkelaar, onderwijscoördinator, onderzoeker, Voedingswetenschappen Juliuscentrum UMC, Utrecht;
- Lid: J.W. Zijlstra, docente en onderwijsontwikkelaar opleiding Voeding en Diëtetiek, Hogeschool van Amsterdam. Daarnaast bezig aan een promotietraject aan de Universiteit Utrecht en werkzaam als zelfstandig psycholoog-diëtist;
- Student-lid: A. van der Burg, tweedejaarsstudente Voeding en Diëtetiek, Hogeschool van Amsterdam.